

Az ún. „Horthy-féle ajánlatról” további részleteket lásd Béla Vágó: „The Horthy Offer. A Missed Opportunity for Rescuing Jews in 1944.” *Contemporary Views on the Holocaust*. Szerk.: Randolph L. Braham. Kluwer-Nijhoff Publishing, Boston, 1983, 23–45. o.

263. PRO, Fo. 371/42815, 78–79. o.

264. Uo., 167–168. o. és Fo. 371–42816, 148–150. o.

265. Feingold, *The Politics of Rescue*, i. m., 259–265. o.

266. Lásd Moniz de Aragao londoni brazil nagykövet jegyzékét Sir Herbert Emersonhoz, a Kormányközi Bizottság fejéhez, PRO, Fo. 371/42817, 95–96. o.

267. Uo., 159–160. o.

268. A Háborús Kabinet Menekültbefogadó és Elhelyező Bizottságának 1944. október 23-i üléséről készült jegyzőkönyv, uo. Fo. 371/42820, 94. o.

269. Lásd például Christopher Eastwoodnak a Gyarmatügyi Hivatalból Hendersonnak küldött augusztus 21-i feljegyzését, és Lord Moyne 1960-as sz. táviratát a Gyarmatügyi Hivatalhoz uo. 42815, 140. o. és 42816, 40. o.

270. Lásd például *Congressional Record*. 90, 10. rész. 1944. augusztus 18. A3639. o. („Hungarian Jews Must Be Saved” – Extension of Remarks of Hon. Arthur G. Keilin): 1944. augusztus 22., A 3698. o. („Great Britain Must Act To Save Hungarian Jews”, Extension of Remarks of Hon. Emanuel Celler): 1944. augusztus 22. A3686. o. („Britain’s White Paper Bars Rescuing of Jews of Hungary”, Extension of Remarks of Hon. Emanuel Celler): 11. rész, 1944. szeptember 8. A3949–3950. o. („Sanctuary for the Jews in Palestine”, Extension of Remarks of Hon. William Langer: 1944. november 10., A4577. o.) („Rescuers or Accomplices?”, Extension of Remarks of Hon. Thomas J. Lane.)

271. 1944. augusztus 28-án Baruch Korff rabbi az Amerikai Ortodox Rabbik Szövetségének képviselőjeként az Európai Zsidó Emberek Megmentésére alakult Rendkívüli Bizottság képviselőiből és néhány kongresszusi tagból álló küldöttség élére állt. A küldöttség a brit nagykövetnek benyújtott emlékiratban követelte, hogy Nagy-Britannia nyissa meg Palesztina kapuit. (Korff rabbinak a találkozói létrehozásával kapcsolatos fellépését a britek komolyan bírálták.) PRO, Fo. 371/42818, 108–112. o.

Szeptember 25-én Louis Lipsky, az Amerikai Zsidó Kongresszus Végrehajtó Bizottságának elnöke szintén ebben a tárgyban terjesztett elő részletes beadványt. Uo., 371/42819, 46–51. o. A „Horthy-ajánlat” iránti brit magatartás további részleteiről lásd Wasserstein, *Britain and the Jews of Europe*, i. m., 262–270. o.

272. A Szálasi-kormányhoz a svájciakon át intézett amerikai jegyzékek és a válaszok másolatai is rendszerint eljutottak a német külügyminisztériumhoz. Lásd például RLB, 405–407. dok.

273. A Háborús Menekültügyi Hivatal működéséről további részleteket lásd Feingold, i. m., 248–294. o. Lásd továbbá „The Roosevelt Administration and the Effort to Save the Jews of Hungary” c. munkáját: *HJS*, 2:211–252. Lásd ezenkívül a 29. fejezet „Kasztner tárgyalásai Becherrel” c. szakaszát.

274. Lásd például J. M. Martinnak Churchill titkárának Weizmannhoz címzett október 30-i feljegyzését, Weizmann Levéltár. A menekültkérdéssel kapcsolatos amerikai reagálásra vonatkozólag további dokumentumokat lásd *Foreign Relations of the United States. Diplomatic Papers*. 1944. Vol. 1. General, 981–1191. o. A nyugati szövetségesek viselkedéséről további részleteket lásd Henry L. Feingold, *The Politics of Rescue. The Roosevelt Administration and the Holocaust, 1938–1945*. Martin Gilbert: *Auschwitz and the Allies*. Holt, Rinehart and Winston, New York, 1982, 368. o.; Wal-